

KECSKEMÉTI LAPOK

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre 5 frt — kr. Negyedévre 1 frt 50 kr.
Félévre 2 „ 50 „ Egy szám ára 12 kr.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

HIRDETÉSI DIJ:

4 hasábos petit sor 5 kr., többszöri vagy terjedelmes hirdetések 1/3 árcsökkentés adatik.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Előfizetni az év folytatán minden hónap elején lehet.

SZERKESZTŐ LAJOK: KÖRÖSI-NAGY-ÚTCA, 7. SZ.

KIADÓ-HIVATAL: BUDAI-ÚTCA, 184. SZ.

Bélyegdíj minicé beiktatásáért 30 kr.

Kecskemét, 1884. január 10.

Néhány év előtt lapunk hasábjain egy cikk látott napvilágot, mely a pálinkaivás elterjedt voltáról, a pálinkaivásnak az iszákosság kiszákmányolására irányított erkölestelen manipulációjáról, s a város törvényhatóságának, az ezek folytán kifejtett tarthatlan állapot megszüntetésére célzó intézkedéseiről nyújtott élethű képet.

Elmondott e cikkben, hogy a gyakorlati angolok és amerikaiak, mindazon korcsmárosokat, kik egyes vendégeiknek annyi szeszest italt adnak, a mennyitől azok megrészegvedve, a járókelő közönség megbotránkozgatására szolgálhatnak, pénzbürségben marasztalják el; a részegség lealjasodott embereket pedig, egy e czéla berendezett helyiségbe viszik, hol a mámort kiálusszák, s mikor itt kijózanodtak, a szállást jól megfizetetik velök, vagy ha ez módjukban nem állana, egyébként fenytik őket, hogy ovakodjanak újra olyan állapotba jutni, mely ellenük emez eljárás ismét alkalmazásba vétessék.

A ki a város piaczaín, vagy nagyobb utczaím sűrűbben megfordul, szomorúan tapasztalni kénytelen, hogy az iszákosság városunkban is annyira lábra kapott, hogy ma már a legszigorúbb hatósági intézkedést hívja ki.

Eddig leginkább férfiakat lehetett a pálinkamérésekben látni, mint itták meg keresményökkel együtt eszöket; ma az asszonyok sem idegenek szívzerősítő, gyomorjavító s a jó isten tudná miféle czím alatt bevenni a „kegyes ital”-t, s nem ritkán félre ütött konty-tal tesznek bizonyoságot a bevett szesz hatásáról.

Midőn a nép erkölcsére legkárosabban ható iszákosságról szóllottunk, felemlítettük egyúttal, hogy városi törvényhatóságunk az iszákosság leg-rútább fajtája, a pálinkaivás ellen hozott rendszabályokat, s alig van az elmúlt pár évtized éve sorában olyan esztendő, melyben közgyűlésünk határozatot ne hozott volna a pálinkakorcsmák korlátozása és az iszákosság-nak minél szűkebb határok közé szorítása érdekében. Legutóbb is, alig pár éve szabályrendeletet alkotott, melyben az is ki lett mondva, hogy a piac téren, s főbb utczaikon ünnepi és vasárnapokon, a pálinkamérések reggel 6 órától estig zárva tartandók, — s 1883. évi december 22-én tartott r. h. közgyűlésen pedig a javadalmi bizottság javaslatára, a pálinka hektoliterje után a kimérési díj 7 frtra tétetett, vagy e helyett a kimérési átlány 15%-al emeltetett.

Mégis mi történik?

A pálinkaivás terjed; az iszákosság ocsmányosága minden lépten-nyomon szemlélhető. Ott láthatni a templomok közelében részeg embereket, kik gyalázatos istenkáromlások közepette, a járókelők megbotránkozása mellett végzik nyilvánosan, pissoirba való munkájokat. Duhajkodó részeg szuhancok összeülekezve lármás meneteket rendeznek, s a járdáról tekintet nélkül lekényszeritenek mindenkit, ki magát nem akarja kitenni olyan beszédek s szavak meghallásának, melyek a tisztességes embernek arczába kergetik a vért.

S ugyan ha szabad mindezekért egy kérdő szót koczakztatni, hogyan történhetik ez meg olyan városban, hol a rendőrség nem épen a leg-

ceskélyebb községi kiadások tárgyát képezi?

Végrehajta-e a városi törvényhatóság üdvös és helyes határozatait? Vagy talán csak azért hozta azokat, hogy aliquid fecisse videatur?

Nem kutatjuk egyet azonban konstatálni vagyunk kénytelenek, s ez az, hogy a megalkotott, s miniszteri jóváhagyással is megerősített szabályrendelet, mely a pálinkamérések ünnepi és vasárnapokon való bezárását rendeli el, — végre nincs hajtvá, s rendőreink a korcsmárosokat, hol iszákos emberek részegségig kapják a pálinkát, megfenytés végett nem jelenítik be.

A multban lehetett a végrehajtó közegeknek az a mehetsége, hogy mikor a közgyűlés intézkedett, nem vette figyelembe a regale bérlő jogait.

Ma mindez másképp van.

Ma a város maga kezelő regale jogát — s méltán megvárhatja tőle mindenki, hogy anyagi haszonára az erkölcsi jót se tévesse szem elől.

Meghozta a közgyűlés a határozatot, a kormányhatóság ráütötte a jóváhagyás pecsétjét, — hajtasák az végre, — a közérdekben, melyben hozva volt.

A milyen szükséges és kívánatos, ez, olyan könnyen ki is vihető, — egy kell hozzá csak: akarat a végrehajtó közegek, — ellenőrzés az intéző körök részéről.

Feltesszük egyiket úgy mint a másikat, s a közérdekben, melyben felszöalltunk. — várjuk mind a kettőt.

†

TÁRCZA

Az álom.

(Folytatás.)

Az altatószerekről azért emlékeztem meg, hogy kimutathassam, hogy már a leg-régibb időben is feismerték az alvászerepét, fontosságát egészségünkre nézve. De hogy is lehetne ez másképpen? Hisz az éj nemcsak hogy nagyobb barátja szemlélődésnek és a költészetnek, de több boldogságot is nyújt a halandóknak, mint a nappal, — azért kerestek már a régiek is mesterséges altatószereket. Vannak azonban a mai időben más altatószerek is, melyek sokkal biztosabban és ártatlanabban hatnak, mint az opium. Ilyenek némely predikációk, egyetemi előadások, népszerű felolvasások, érdektelen könyvek, úres feceségek stb. Az álom fontosságát már Ovidius is elismeri, ennek lakhelyét egy barlangba helyezvén, melyből a Lethe vize ered; más és más altatószerek díszlenek a bemenetnél, és ő maga t. i. az álom egy nyugagyon, pihen, környezve az álomképek és a tündérek egész seregétől. Álom te vagy a Lethe vize, melyből a ki iszik mindent elfelejt, te vagy az, ki a feledés fátyolát borítod a sok fájdalomra!

Azon rejtélyek között, melyek létünknek környezik, kiváló helyet foglal el a felsőbb rendű szellemi működések szakonkénti megszünésének: az alvás és az ébredés váltakozásának kérdése. Az e tárgyát fejtegető régiebb tanulmányokban a legtarkább nézeteket találjuk. Hippocrates óta a kábultást, az álomkóros állapotot, s a tetszhalás összetévesztették a tulajdonképeni alvással, és az ókori Mythologia felfogása is, mely az álom istenének a Morpheusnak, a mákot adta jel-

vényül, ezen az összetévesztésen alapszik. Még Aristoteles és Galemus után is egészen az újabb korig a legkalandozóbb hypothésisek keletkeztek az alvás okairól; voltak: kik ennek okát az agyvelő kiszáradásában, mások meg épen ellenkezőleg az agyvelő gyarapodó nedvességében vélték feltalálhatni. E tarka nézetek netovábbját egy német doktor tetőzte, ki még 1819-ben azt állította, hogy álom az agyvelő tevőleges és nemleges villanyosságának egyesülése.

Az álom megmagyarázására legújában azon tényből indulnak ki, hogy ezt az érzéki szervek, nevezetesen a szem, a fül, az izom és az idegek elfáradása előzi meg, de miután az érzéki szervek az érző idegek külső végtagjai, az izmok pedig a mozgató idegek végszervei gyanánt tekinthetők: azt mondhatjuk, hogy álom következik be, ha az idegek végszervei elfáradtak.

Ha lelkünk egy irásban sokáig foglalkozott — elfárad; az üdülést megadhatja neki a szórakozás, vagy a figyelemnek másféle terelése; ha pl. lábunk elfárad, leülünk; ha azonban az érzéki és lelki életnek alapú szolgáló összes idegrendszerünk elfáradt, akkor a pihenésnek is egyetemesnek kell lenni, vagyis elalszunk. Alvás közben, érzékeink nem fogják fel a külvilág tüneményeit, nem hozzák eszméltünkbe és így eszmélő lelkünk szervei megszünvén működni, az eszmélet is szünetel, alvásban tehát nem tudunk, megfelekedezünk magunkról, mert mint Oken mondja, eszméltünk csak akkor támad, ha a külsőt magunkra vonatkoztatjuk; a tisztán testi élet azonban folytatja működését, s a vér kering, a gyomor emészt; a lélekész tart.

De hogy van az, hogy ha alvás közben új anyagot nem fogadunk magunkba, mégis megifjodva kelünk fel? Erre következöleg válaszolhatni.

Szervezetünk minden legkisebb életmüveleténél felhasznál bizonyos mennyiségű

életnyt. Minden mozdulat, minden érzés ily életmüvelet. Ha tehát valakinek kezeit nyújtunk, vagy valakire gyöngéden tekintünk, vagy ha valakire élénkben gondolunk, és e mellett szívünk is sebesebben el kezd verni: mindig életnyt veszünk és használunk fel. A testnek feladata, hogy ezt a sok életnyvesztést valami úton módon viszapótolja, e feladatának testünk alvás közben lelkiismeretesen eleget tesz és pedig az által, hogy alvás közben a kiadásait szűkebbre szorítja, az életnyt nem pazarolja, és csak oly kiadásokra szorítkozik, melyek a test fenntartásához okvetlenül szükségesek. A test ily fényűző kiadásaihoz tartozik az összes érzéki szervek működése. Először is alvás közben a látásra fordított kiadás takarítottak meg, mert hisz a látás a tisztán testi élet fenntartásához nem feltétlenül szükséges. Elalvás előtt legelőször is a szemizomok mondják fel a szolgálatot; a legközelebbi szerv, mely nem akar többé engedelmkedni, a fül, itt azonban az alvás nem oly könnyen foglalhat tért, mint a szemnél. Ezt legjobbban észleljük, ha oly szerencsések, vagy szerencsétlenek vagyunk, hogy valami nyilvános előadás annyira érdekel, vagy annyira meghat, hogy elalszunk. Ha ilyenkor szemünk a már megérdemelt nyugalomba helyezkedtek, a hallás is kezd tumpolni; először hallunk még ugyan beszédet, de nem értjük; míg végre a hangok egészen tompa, tagolatlan morajjá olvadnak össze. Ez alatt a bőr érzékenysége is kezdi felmondani a szolgálatot, hiába igyekszik egy jóakaró szomszédunk gyöngéd döfések és lábunkra hágás által e kényes állapotból felkelteni, mind hiába, mi csak tovább évezük a kimerült nyugalmat, mert érzékeink annyira elomultak, hogy csak nagyobb izgatás következtében képesek visszanyerni működési képességüket. A szaglás és az izlés érzéke is megszünik és így mind az öt érzékünk jóformán oda van. Végre még azon

Politikai szemle.

A hazában: Gyászos mozgalmak színelye ezúttal Magyarország, mikből csak a reakció merit hasznót, de az ország jó hira, neve csorbát szenved; s a magyar állam sem erősödhetik miattok. A szabadelvű eszünk, s a vívmányok, mikért annyi magyar vére hullott, támadásokat tűrni kénytelenek a reakció fegyveresítől, kik kárörvendve hirdetik a szabadelvűség hanyatlását. Ilyen mozgalom az antisemitismus egyföly, mely azonban kissé szünetel, melyről épen ezért nem is írunk ezúttal. Ilyen a vele kapcsolatban némi részben az a konfliktus, mely a magyar főrendiházban ütött ki, a napirenden levő házassági törvényjavaslat alkalmából. A törvényjavaslatot ellenző főurak — csak hogy azt megbuktathassák — szövöztek, és segélyül hívták az idegen származású, itt indigenatussal bíró osztrák és cseh főurakat, s ezekkel fenyegetöznek, s már annyira jutottunk, hogy egy Aponnyi Albert is szűkeglett látta az áramlat ellen felszöallni, holott ő is a törvényjavaslat ellenző közé tartozik. A minden áron ellenzékiekedés levonhatja ebből a tanúságot. Így arat vihart, ki születte volt.

A „derék” horvát atyafiak se akarnak sehogy a börtükbe férni. Zajosnál zajosabb jelenetek, botrányok folytak a zagrábi tartományi gyűlésen. — S a bán meg nem látta idejét az erősebb hatalmát éreztetni a kedves atyafiakkal.

A külföldön: Franciaország a messzi Keleten, Ton-Kingban van elfoglalva. Legújában hozta csapatai gyözmének hírt a táviró. Anglia baja megcsokasodott Egyiptomban. Az álfőféta diadalmasan hordozza a felkelés zászlaját, a Khedive kormányja épen leköszönt. Oroszországban a nihilisták ismét élejtlet adtak magukról, mely abban nyilvánult legutóbb, hogy magát a czárt meglögték, s a titkos rendőrség főnökét meggyilkolták.

Bűnügyi statisztika.

(A kecskeméti kir. törvényszék fogházából 1883. évről összeállított, s a mult év Sylvester estjén társai előtt felolvasva egy rab.)

Volt alkalmunk nem régebén a helybeli kir. ügyesség szivességéből közölhetni la-

izmok is felmondanak, melyek akaratunktól függenek. Ugyan ki nem tapasztalta volna, ha karszékében elaludt, hogy az elalvás előtt nyakizmai nem akarták viselni a fejt és így kénytelen volt bőlítani. Ezek a főbb megtakarítások, — de a test, mint gondos családőr még ezekkel sem elégszik meg, mert alább szállítja még azon kiadásokat is, melyek a testszövet és az anyagcsere szükségesek, tehát még azon kiadásokban is gazdálkodik, melyek nem tőlünk függenek. A szív t. i. meglasztja verését, a vér tehát ritkábban jöhet a testszövetet érintkezésbe és így kevesebb életnyt adhat át neki. Ezáltal testünk szerveinek működése megszörintatnak, de mindenek fölött legfontosabb szervünk az agy, a szellemi működésünk központja — szenved. Tudjuk, hogy az álom az azon eszköz, mely által a lélek működését nyilváníta, tudjuk, hogy szellemi képességünk agyunk állapotától függ. Ha tehát az agyvelő, mint ez alvás közben történik, a vér keringésének lassúsága folytán gyerebben érintkezvén a vérrrel, kevesebb táplálékot nyer; ha továbbá a véredények alvás közben megszűnkének és ninesenek oly tel, mint éber állapotban, így az agyvelő képességének is csökkenni kell, ekkor a szellem működése a lehető legkisebb mérvre alászáll: az agyunk ily korlátozott működése nevezetik álomnak. Vagyis más szavakkal: az agyra kétféle ingerek hatnak: először az érzékek ingerere, melyeknek működése az agyban képeket gerjeszt és ezek alapján gondolatokat alkot; másodsor az agyra hat a vér ingerere, mely az agyat táplálja. Ha az agy több ideig volt kitéve az érzékek ingerésének, eltempul, elfárad és akkor elalszunk; alvás közben pedig a vér ingerere hat az agyra, mely most megszűnt képzéni, de miután az agy táplálkozása több ideig tartott, az agy a véringere irányában eltempul, az érzéki fogékonyság emelkedik és felébredünk. Tehát míg a vér ingerere uralkodik

punkban egy felolvasást, melyet egy rab, az itteni kir. törvénytörés fogházában „Halottak esté”-jén rabtársai előtt tartott. Ugyanazon forrásból, hol ismét vetünk egy felolvasást, — melyet ugyanazon rab, 1883. Sylvester estéjén eszközölt. Sajnáljuk, hogy térszűke miatt nem adhatunk helyet az egész közleménynek, de mint kiválóan érdekes adjuk belőle, az ügyesen összeállított statisztikai adatokat, a mint következők:

Az előzetes letartóztatottakon kívül ezen kir. fogházban 779 férfi és 161 nő volt letartóztatva, melyek közül elítélt volt 762, vizsgálattal pedig 178; összesen tehát: 940 egysz.

A vizsgálattal közül volt 158 férfi és 20 nő. Ezek közül szabadlábra helyeztetett 76 férfi és 4 nő, elítéltetett 36 férfi, 11 nő, elszállított 5, felebbezés alatt maradt 40, elítéletlen maradt 5, 1 pedig meghalt. A vizsgálattal csak röviden foglalkoztam.

A jogerősen elítéltekre azonban több figyelmet fordítva a következő adatokat sorolom elő.

A 762 elítélt közül volt 621 férfi és 141 nő. Vallásra nézve túlnyomó volt a r. kath. vallás, utána a református, ezenkívül volt 11 zsidó és 10 evangélikus.

A családi állapotra nézve legtöbb volt a nő, utána a nőlen. Ezenkívül volt elegendő övezet a hit nélkül élő, legkevésbé volt a férjes, hajadon és elvált.

A letartóztatottak gyermekeinek létszámáról is elég érdekes adatokat gyűjtöttem: 4 apa és 2 anya volt 7 gyermekkel; 1 apa 8 gyermekkel, 2 anya 9 gyermekkel; továbbá 1 apa 11 gyermekkel, sőt végre 1 anya 13 gyermekkel.

Az életkorra nézve átlagosan a 18-tól 55-ig mindenkor volt képviselve. Legifjabb fogoly volt egy 13 éves fiú és egy 14 éves lány, a legidősebb egy 69 éves férfi és egy 67 éves nő.

Honosságra nézve volt 2 külföldi, a többi mind belöldi.

Hivatásra nézve túlnyomó volt a kézimunkás és napszamos, utána legerősebb a földmives osztály. Iparosok gyéribben fordultak elő, a többi megosztva a kereskedő, hivatalnok, család és foglalkozás nélküliek, illetve csavargók közt.

Első ízben volt büntetve $\frac{1}{2}$ -ada, a létszám körülbelül $\frac{1}{3}$ -adánál pedig több visszaesés.

Büntettek és vétségek miatt következők voltak elítélve:

Hatóság elleni erőszak	19 férfi, 1 nő.
Választási megzavarásért	8 „ — „
Magánlakásért	11 „ — „
Hamis eskü és tanúzásért	2 „ — „
Szemérem elleni bünt.	1 „ — „
Rágalm. és becsületéért	10 „ 11 „
Szándékos emberölés	3 „ 1 „
Föld. emberölés	3 „ — „
Gondatlans. emberöl. miatt	1 „ — „
Gyermekekölés	— „ 1 „
Súlyos testi sértés	69 „ 4 „
Halált okozó sértés	3 „ — „
Könnyű testi sértés	33 „ 10 „
Lopásért	229 „ 43 „

az agyban — ez szenvedélyes állapotban van és táplálkozik; mikor pedig az érzékek, gondolatok gerjednek fel: akkor az agy cselekvő állapotba jut és működik. Az agy táplálkozásának és működésének megfelel tehát az alvás és az ébrenlét. Miután az agyvető az idegrendszer központja — álmoságot okoz mindaz, a mi az idegek tevékenységét csökkenti, ellenben akadályozza mindaz, a mi az idegeket ingerli, mint a megfeszített gondolkodás, heves indulatok, szenvedélyek.

Mikor ébren vagyunk, akkor értelmünk befolyást gyakorol képzelőnk játékára és megv. attól, hogy képtelen dolgokat összekapcsoljunk egymással. Álmodunk azonban az eszmétársulást nem ismer törvényeket, a szenvedélyeket, a tárgyakat, a helyzeteket felesleljük egymással, pl. azt álmodjuk, hogy a királyhoz vagyunk hivatalosak és később kisl., hogy ez csak Király nevű szobánk, mikor pedig felébredünk, akkor vesszük észre, hogy az egészet csak álmodtuk. A helyzetek ily előzetesek által származnak a legnevetesebb álmok. Mikor ébren vagyunk, igen sokszor megtörténik, hogy egészen véletlenül valami eszünkbe jut, a min vagy hosszabb ideig gondolkozunk, vagy pedig figyelmenként a gondolatról másra tereljük. Álmunkban, mikor határozott, túlnyomó függő gondolatot előidézi nem vagyunk képesek, gyakran lépik meg képzelőnknek a múltak emlékei, képzeletai. Leggyakrabban azon dolgok, melyekkel a lefekvés előtt foglalkoztunk, adják az első alapját az álmokkének. Alvás közben az érzékek megszűntették ugyan működésüket, mindazonáltal némi mértékben mégis felgerjeszhetők, különösen pedig áll az a hallás és a tapintás. Az érzékekre gyakorolt hatás által származott kép azonban csak homályos, mert ennek kifésztését a lélek a képzelem játékára bizza. Innen van az, hogy a tapintás, vagy hallás érzékeinek alvás közben történt felgerjesztése által származott kép magával a

Rablás és zsarolás	9 férfi, — nő.
Sikkasztás	17 „ 7 „
Jogtalan elcsajátítás	9 „ 4 „
Orgazd. és bűnpártolás	25 „ 16 „
Csalás	2 „ 1 „
Más vagyon rongálásért	2 „ — „
Okirat hamisítás	9 „ 2 „
A fegyveres erő ellen	1 „ 1 „
Hivatali büntetést	4 „ — „

Kihágásokokról:

Hatóság és közrend ellen	2 férfi, — nő.
A vallás és ennek sz. gy. ellen	1 „ — „
Közbiztonság ellen	1 „ — „
Közrend és közszemérem ellen	6 „ 1 „
Köz- és testi sértés ellen	1 „ — „
Tulajdon ellen	10 „ 5 „
Mezei rendőri k. ellen	1 „ — „
A véderő törv. ellen	2 „ — „
Dobányi jöved. k. ellen	21 „ 28 „

Büntetés nélküli nemek következők voltak:

Életfogytiglani fegyházra	3 lett elítélve.
10—15 évi	2 „ „
5—10 évi	7 „ „
2—5 évi	79 „ „
2—5 évi	börtönrre 12 „ „
2—5 évi	fogházra 1 „ „
1—2 évi	börtönrre 19 „ „
1—2 évi	fogházra 2 „ „
6 hótól 1 évi	börtönrre 134 „ „
	fogházra 14 „ „
1—6 hóig	„ 113 „ „
14 nap 1 hóig	„ 48 „ „
1—14 napi	„ 138 „ „
60—90 napi	elzárásra 1 „ „
30—60 napi	„ 12 „ „
15—30 napi	„ 8 „ „
1—15 napi	„ 54 „ „
1 napon aluli (6—12 óra)	„ 4 „ „
Ezekből kiállított büntetésüket	= 407.
Megkegyelmezett	= 1.
Meghalt	= 3.
Elszállított	= 114.
Maradt fogva	= 126.

Az itt letartóztatva volt elítélt foglyok által kitöltött összes napok száma: 45,759 nap.

Fegyelmileg büntetve volt ez évben 38. Feltételek szabadlábra helyezését folyamodott 5 egyén, de mind az 5 visszautasított.

Kegyelemért szintén többen folyamodtak, de ezeknek, illetve hozzátartozóiknak kérvénye visszautasított.

Stefánia ő fensége, a trónörökösné szerencsés szülei közöttében tömeges megkegyelmezések történtén: ezen törvénzi fogházból 1 férfi, az innen pedig Fegyelházára szállítottak közül 2 férfi és 1 nő, összesen négyen részesültek a legfelsőbb kegyelemben.

A szabaduló rabok közül 9 egyén részesült 3-tól 10 frnyai pénzbeli segedelemben. Szűlés ezen kir. fogházban 1 volt. A leánygyermek 9 hónapos korában, szabadult anyjával egészségesen távozott e ridég születési helyéről.

Haláleset 4 fordult elő; mindannyian gyógyíthatatlan betegségben szenvedtek. Orvosi gyógykezelés mellett beteg volt 86. Vallási oktatásokban, az illető hitfele-

kezietek minden 2-ik vasárnap részesültek saját lelkeszeik által. A r. cath. vallásúak a husvét ünnepek alkalmával a szt. gyónás és áldozásban, a ref. hitfelekezetiek sátoos ünnepek alkalmával az úrvasorában, s az izraeliták nagy ünnepek alkalmával szokásos ételükben részesítettek.

Iskolába jártak: Az első félévi folyamában 30-an, melyből részt visszalépés, elszállítás és szabaddal következőben a létszám 7-re olvadt, melyek a kir. ügyész ír jelenlétében a vizsgát sikeresen kiállították.

A 2-ik félévi folyamába jár jelenleg 10 kezdő és 16 haladó. A kezdők kevés híján a kisbetűtiek írásolvasásban megtanultak. A haladók fejt- és jegyzésmódsz. hazai földrajz, helyesírás és olvasással foglalkoznak. Az eredményeik kelendőek voltak.

A rendes iskolán kívül havonként a körülményekhez képest 1—2-nek erkölcsi felolvasások tartatnak s a halottak ünnepe a kir. ügyész ír jelenlétében szerény felolvasással megünnepeltetett.

A fogházban jelenleg két rendes munka folytattatik, u. m. a kosárkötés és a tollfőszátás.

Ez évben kötöttet 6960 drb kosárnemű és megfosztatott 324 kilogr. toll.

A föld östörténetéből.

Hanus István.

Bajosn lehetne már napjainkban találni embert, ki magát az értelmiséghez számítja, azon hiedelemben élne, hogy földünk minden időben úgy volt volna berendezve és a természet koronája, az ember számára olyan lakható állapotban, mint jelenleg; de azért a földnek fejlődési folyamata felől majd mindenkinek különböző nézete van az ismeretek azon mértékéhez képest, melylyel a természettudományokban, különösen pedig a földtanban, geológiában rendelkezik.

A gondolkodó fejek minden időben érdeklődtek a világeredet kérdése iránt, mert az ember szelleme, mond Császár Károly, úgy látszik alkotva lenni, hogy sokkal nagyobb kintárs és buzgalommal ragaszkodik a megfejthetetlen kérdésekhez, mintsem az olyanokhoz, melyeknek megoldása valóban elérhető. Inkább lép a szellemi örvény szélére, melynek fenekén annyi nehéz kérdés össze-vissza hever, hogy sem szigorú módszerek segítségével a közelebbiek megoldását keresend.

Ilyen kedvező kérdések a világ alapoka és vége, az első ok lényege és számtalan más, melyek inkább a bölcselet körébe tartoznak, mint a természettudományokéba. És mivel a világeredet kérdése egészen túl esik a közvetlen meggyőzés körén, csak analógia vagy hasonlóság esetek alapján járnak természettudásaink is, kiknek egymástól olykor erősen nézeteire rávalóhat az ítélet, hogy nem tartoznak még az igazság belső köréhez, hogy bolygók azok az igazság napja körül, vagy tűnény meteorok, melyek ha a vonzó erőtől elesnek, némi

csillámlás után nyomtalanul enyésznek el. De ilyenek a régi népek kozmogóniái (tanai a világ képződéséről) is, mint vallási hagyományaikból kitűnik; a mily eltérők egymástól, olyan tarthatlanok.

Mellőzve ezeket, valamint elhallgatva a görög bölcsek törekvéseit is, melyekkel a természettudományok akkori fejletlensége arányában iparkodtak a földalakulás rejtélyét megoldani, csak George Louis Leclere Buffon gróf (étl 1707—1788.) elméletét jelezük röviden, melyet 1749-ben becsoztott hasonló czéliből világgá. Ez ugyan, dacára hogy a mult század encyclopaedistái nagy tetszéssel fogadták, igen kevés ideig tartotta főnn magát, mert az exact természettudományok a deus ex machina fölvetéseket hamar kifogatták gyarló alátámasztásból, — de tanulságosak az emberi szellem botlásai is, ha azt képesek igazolni, hogy nem volt bennök czélibettség és csak az igazság utáni szomj töredékett ez úton kielégítést találni. Ez esetben Bulwer szerint egykori tévedéseink kalauzok a bölcsesség s minden elenyészett hibánk sirján író angyal ül.

Buffonnak földelmélete szerint üstökös csillag törtékott a napba, izlökká vált darabokat ürdeit le abból s ezek szolgáltattak anyagot a bolygók képződéséhez: az így alakult világtettek lassankint kihülve arra lettek képesek, hogy fölületükön szerves lények keletkezessenek olyan mérvben, a mint hőmérésükkel alább szálott, de mindez ezer meg ezer évszázadok folytán.

Hogy elméletének hitelt szerezzen, mennyiség-tani alapra fekteti és kiszámítja I. Hány ezer év kellett arra, hogy a föld és bolygóirán heven folyó állapotukból a kézzel való érinthetés főhökéig lehüljenek; kiterjed számítása a bujdosokra vagy holdakra és a Szaturnusz bolygó gyűrűjére is. 2. Mennyi idő folyt le, míg a gömbök jelenlegi hőmérésükre száltak alá. 3. Számokban adja az éveket azon folyamat tartamára nézve is, a mennyi szükséges arra, hogy elvilágtessen a jelen hőmérés $\frac{1}{2}$ -ére hűljenek le, vagyis azon határig, melyen túl szerves élet más nem lehetséges rajtok. Szerinte földünk ez a jelen (1884.) évtől kitudulva 167988 év múlva következéské be.

Földünk holdja ellenben, mely a mi gőmbünkünél 50-szerre kisebb, e mértékhez képest a jelzett fázisok valamennyiét sokkal rövidebb idő alatt esett keresztül, — úgy hogy ott a szerves élet temetése Kr.-e. 567-ben történt meg, midőn a mi földünkön Cypus perza király gyermekkorát élte, Solon Athenaeus törvényt adott, Róma pedig Servius Tullust, a közkedvesű népkirályt uralta. Természetesen nem vonhatta be Buffon számításába az Uranusz bolygót, mely 1781-ig a csillag-katalogusba mint igénytelen álló-csillag volt beigtatva, és csak az őregőbbik Herschel mutatta azt be „György“ név alatt a világnak, mint bolygót. A kis bolygók és Neptun fölfedezését Buffon már meg sem érte, ezeknek keresztapja századunk lett.

A föld kialakulásának kérdésére a mai napig kielégítően megfelel az az elmélet,

hatással csak általánosságban rokon. Így beszél Mayer, hogy egyszer azt álmodta, hogy rablók támadták meg, hanyatt fektették és lábájai között karót vertek a földre, mire felébredt, lábájait tapogatta és talált is köztök egy szalmaszálat. A másik azt mondja, hogy ágyemelegítőt tett lábához és azt álmodta, hogy az Aetna tetefén izzó láva közt sétál. Az azonban igen ritkán történik, hogy az alvóknak szótak az álmodásban is a megfelelő fogalmat ébresszék, azonban erre is vannak példák, így beszél, hogy egy angol hajóosztiznek álmát társai tetszés szerint szabályozhatták az által, hogy fülbebe sügtak. Egy másik esetet pedig Kluge beszél el: Egy meg nem halgatott szerelmes, de a kit imádtottának anyja pártfogása alá vett, arra kérte azt, hogy legyen szabad saját nevét alvó kedvesének fülébe sügnia — ezt tanácsolta neki valami eszes nő. Alig, hogy ez megtörtént, a leány hangulata változni kezdett, és nőül ment imádtójához. Megkérdetve a változás oka felől, azt felelte, hogy többször ismétlődött álmaiban szerette meg. Lehetetlenségnek nem lehet ugyan ezt az esetet mondani, a kezesesét is bajos érte előlvalni, — de mégis érdekes ez eset, azért ha valaki közülünk ily kétségbeesett helyzetbe jutna, nem fog ártani Amor nyilainak ez új útját is megpróbálni.

A belső érzés fergezestés talán többször ad okot álomra, mint a külső világ ingeri. — Ha jói érzések magunkat, szerveink működésével nem igen törődnek, szerveink működése megszavartatik, az ez által okozott érzés bizonyos álmokképet idéz elő. Legismeretesebb ezek közül az úgynevezett boszorkánymódsz. Az a légszervek elakadásától ered. Ha a légszerveink éber állapotban elakad, megtudjuk magyarázni az okát — de álomban ezt nem tehetjük, azért a légsz. elakadásának érzése a nyomás érzését és ezzel együtt valamely tárgy, vagy

személy képét is felkölti bennünk, ki a nyomás okozója. Azt álmodjuk tehát, hogy valami teher kooesi megve rajtunk keresztül, vagy valami kisértet száll le reánk a szoba plafonjáról. Ezek helyett gyakran nagy ijedséget, remegést képzeltek velünk álmunk — ilyenkor azt álmodjuk, hogy rablók támadtak meg és el akarunk futni, de lábaink felmondják a szolgálatot, ott rekedünk, kiabálni akarunk tehát, de nagy rémülésünkre egy hangot sem vagyunk képesek a szájunkon kibocsátani — nagy sokára azután, a teméttelen hiátbaváló erőlködés után a légző izmokat elszibasztó görcs megszűnik és csaknem mindenkor nagy kiáltással ébredünk fel. Nagyon tanulságos dolog az álmok észlelése, ha az ember határozottan megtudja mondani az okokat, melyek az álmot előidéztek. Például valaki álmaiban a lábát az ágy széléhez üti és fájdalomra ébred, ebből egy hosszú álmokép származik, — látogatásban vagyunk, a lépésön kikísérnek, megbotlunk, felébredünk azon hitben, hogy a lábunk eltört, és látjuk, hogy csakugyan meg van sérve — az egész álom csak azon rövid pillanat műve volt, mely az ütés és felébredés közt elmult. Mily hihetetlenül rövid az álmok, és mily hosszú jeleneteket tartalmaznak, meggyőződött mindenki, kit pisztolylövés kísérte fel. A felébredés pillanatában az észre az ember, hogy egész éjjel álmodott — csatában volt, mely roppant dörrenéssel végződött, és egészen fáradtan érzi magát mikor felébred. Hogy az álmokra nehezen tudunk vissza emlékezni, annak az oka az, hogy az álmokképek homályosak és ha őket mégis vissza akarjuk idézni, akaratlanul is éber képzelő erőnköz folyamodunk, és az innen kölcsönzött képpekkel festünk ki azokat, másrésztől pedig, mert az álmokképnél hiányzik az összefüggő kapocs. Némielykor tudjuk ugyan, hogy álmodtunk, de azért az álmodottak még nyomát sem vagyunk képesek visszaidézni emlékeztünkbe.

Csak kevésval a felébredés előtt, mikor az agyvelőben az anyagcsere gyorsabb folyamot vesz, válnak az álmokképek élénkebbek, összefüggőbbek és ezért emlékeztünkben is inkább megmaradnak. Igen ritka azon eset, hogy az álom annyira élénk, hogy még felébredésünk után sem vagyunk azt képesek a valótól megkülönböztetni. Egy hírneves orvos Jessen tanár beszél egy idevágó példát: Egy téli reggelen 5—6 óra óta a betegő által felbresszettem, kijelentette, hogy néhány ember van itt egy betegnek elvitale vétett és kérdezte, nincs-e valami megjegyezni valóm. Én azt feleltem, hogy engedje a beteget elutazni, azután befordultam, hogy tovább aludjam. Egyszerre eszembe jutott, hogy én ezen betegnek elvitale vétett nem voltam értesítve, hanem egy hasonló nőnek elvitale jelentett be nálam. Felkeltem, gyertyát gyújtottam, felbőrtöttem, a betegőhöz mentem, kit félig felöltözve találtam és mikor azok után kérdezősködtem, a kik a beteget el akarják vinni, azt felelte, hogy az egészről semmit sem tud, épen most kelt fel és nála senki sem volt. E válasz nem hozott még eszméletre, azért mentem a ház gondnokához, hátha ő volt nálam. Mikor a gondnok lakása felé vezető lépcsőn néhányat léptem, akkor jutott eszembe, hogy az egészet csak álmodtam, valósága felől azonban e pillanatig nem kételkedtem. E példában az a csodálatos, hogy a családás, mely az álmokképet valószínűk tartotta, a felébredés után jó ideig tartott, bár a felöltözés, az örhöz való menés alatt kimehetett volna az orvos szeméből; végre azután minden különös ok nélkül magától eltűnt.

(Folytatása következik.)

melyet a kőnigbergi bölcsész Kant 1755-ben állított föl, de melyet 40 évvel később Laplace emelt általánosabb érvényre. És méltán, mert az a természetnek jelenleg is érvényben levő törvényeivel kielégítő összhangzásban van; arra pedig, hogy az éshajdiban, vagy földünkön kívül más természeti törvényeknek tulajdonítsuk érvényt, elegendő okunk nincs. Volt-e Laplace-nak tudomása Kant elméletéről, nem mondhatjuk meg, de az a tényállás mindenesetre jellemzi a természettudományok módszerében uralkodó elvet vagy inkább pontosságot, hogy az elmékedő bölcsész nézetének csak akkor tulajdonítottak igazi pontosságot, akkor annak megbízhatóságát ighoz szigorú mennyiség-tudós batorokodott sajátjátá tenni, mint Laplace.

Ezen 63-éves elmélet szerint földünk ropant hőfokú gözgömb volt, mely akkor szakadt el anyjától, a naptól, midőn a külső bolygók u. m. a Neptun, Uranusz, Szaturnusz, Jupiter, az apró bolygók vagy planetoidák és a Marsz után voltak már boszta. Földünk példáját a belső bolygók t. i. a Venusz és Merkur csak később követték, legkésőbb a Vulkan, ha ugyan ezen, eddigéig még mindig erősen főtvevées bolygó létezik.

Ujabbban Proctor Richard a naprendszer képződésének kimagyarázása végett Chladni és Bieberstein-nek 1802-ben kelt elméletét melegeitette föl és ennek segítségével több oly nehézséges természetesebb magyarázatot ígéri, mely dolgokat Laplace elmélete gyöngyén old meg, mint pl. a bolygók tömegeinek aránytalan egyenlőtlenségét, tengeri-lyők hajlatát az igen nagy különbözőségeket; az Uranusz holdjainak retrograd és csaknem függőleges mozgását stb. Ez elmélet szerint a nap és birodalma egészen meteor és üstökös rendszerek összehalmozódásából keletkezett.

Hogy e kis közbevetés után tovább fejtsük Laplace nézetét, az a gözögmb, mely bölcsőnk és sírunk is egyáltalán, kisugározván lassanként magas fokú melegét a jelen-tékenyen hidegebb (J. Fourier szerint — 50 vagy 60 Celsiusi fok, Puillet szerint — 142 fokú) világterbe, nagyobb fajsúlyú és magasabb forráspontú anyagai előbb heven folyó, utóbb szilárd állapotba tértek; megszűnővén ennek következtében ösvilágá, lett belőle sötét csillag, a minő elég van a tágas világ-terben. melyen borzostól harca dűlt vagy inkább alakított és nagymérvű chemisusa működött az elemeknek, míg végre megszárdult kérge anyában, a mennyiben az a szilárdnak mondható.

Mig Laplace-nak e földfejlődési elméletét, melyről eleget beszélnek a népszerű csilgászati és földtörténeti munkák, kezdetben csak az erömütan (mechanika) támogatta, az is csupán analógiákkal, és azután a vegytan: jóval később kezdett javára dolgozni a színképlelmzés (spectral-analysis), valamint ennek nem sokkal ifjabb testvére, a Zöllner által létrehozott csillagfény-mérés (astrophotometria); legújában ezek nyomába a geologiai földrajz lépett és hoz föl érveket arra, hogy megszűnjék ez elmélet csupán elmélet lenni, hanem emelkedjék olyan méltóságra, mint a mely egy-egy természeti törvényt megillet.

E tekintetben igen érdekes közleménye van Hauslab táborsernagnak; ki a bécsi es. k. katonai geographiai intézetnél volt sokáig a földszintannak (Terrainlehre) jelen tanára és ki azt az ismeretágot, mely az ő koráig csak száraz nevezet-gyűjteményből állt, tudományára emelte, ki inkább élő szóval szokta volt tanulmányai eredményét közölni, mint saját útján, miért sokszor ki is szákmányolták a nélkül, hogy a forrást megnevezték volna.

Ő azon általánosan elfogadott nézetnek ad kifejezést, hogy földünk felszínének egyenlőtlenségei jobbadán vulkánai eredetűek és a holdon keresve analógiát, azt mondja, hogy annak kerekded, kúpalakú hegyei úgy látszik olyan gázgölyögek elpukkanása következtében alakultak, melyek sűrű, szivós folyadékon át kerestek a szabadba utat. E módon előbb egyszerű kórakalú gyűriszűcsök keletkeztek jobbadán egy oldalra hajló gerincezek. A gáz kiürésék ismétlődés folytán ezekből kórászűcsök támadtak az első gyűrisűn belül, mi által völgy gyűrisű álltak elő, és minden kitörés a maga erőlye arányában szakagatta azokat össze, a nélkül azonban, hogy az emelkedések és völgyek irányát a fölsimerhetlenségű összekötés volna. Itt ott bár át van törve a szűz gerince és csipkézett, mint a pyrenaei félsziget Sierrái.

E holdbeli viszonyokat másolatban fölmutatja Nápoly vidéke, valamint a genő tő környéke, hol a belső kisebb gyűrisűt az fölismertető. Igy van a Montblanc körül, továbbá Bajorországban több folyó és tő környékén. Európa és Ázsia hegyeinek akár egyszerűen áttekintés vizsgálataból is kitűnik, hogy azok vagy egész gyűrisű képeznek vagy a gyűrisű már csak egyes tördékeit, de mindenesetre nagyobbakat, mint jelenlegi vulkánainak bármí tég köre terjedő működése létrehozni képes. A Vezuv Sommája e tekintetben miniatüre kép. Ilyen körképződés

az is, melyben a Traun tő, a főlső Traun folyó, az Ischl völgy, a Wolfgang és Zeller tő fekszenek. E tökéletesen kerek völgyek külső és belső gyűrisűs egészen kivethető, sőt belső kerek völgye sem hiányzik, melyben a Kammer (másképp Atter) és Mond tő foglalnak helyet. E nagyobb körtől délre a Gosan völgye szinte nem egyéb völgy gyűrisű.

Nem föltevés az tehát, hogy a föld fölületének épen olyan alakulási körhegyei vannak, mint a holdnak, mert az a térképek rajzainak megfigyeléséből is kitűnik. Zöllner szerint a holdnak felénk fordított fölülete olyan anyagból áll, a melynek legnagyobb hasonlósága van a mi homokkövünköz. E homokköv-tömeg a bércek csúcsain íveg-esedési jelenségeket mutat, mint ezt földi kőfajainknál is tapasztalhatni, ha azokat bizonyos sőkkel együtt rendkívüli erőlyű hők hatásán tesszük ki. A kelő nap sugari által megvilágított homokköv sziklák fénye ehez a legjobb analógiának mutatkozott. Hogy a hold hegyei magasab-baknak látszanak, mint földünkéi, oka az, hogy ott más tenger nem levén, annak fe-nek látszik igazi alpnak; a Himalaya 2 mértföld magasnak tűnnek föl, ha az indiai óceánú kiszáradna.

A természet törvényei minden kozmikus test kialakításánál valószínűleg egy és ugyan-azon úton jártak el, csak legfőbb némileg különböző módosítással.

A nap t. i. még az a gázfészengési időszaktól éli, mely a heven folyó állapotnál szokott bekövetkezni, midőn kéreg képződik a már hűlő fölületen; a Jupiter bolygó, mely közel 12-szer nagyobb földünkél, még úgy látszik ma is izzó anyag, melyen folyadékos sutorognak, gázok lökődnek föl, mely legkörében folytonos és hirtelen változások észlelhetők. Ez tehát kihűlésével közeli az állapothoz, melyen földünk ma van, melynek fölületén a gyűrisű hegyegek alak-jában megszilárdultak és megmerevülve lát-hatók az egykori gázburorok kitörési nyomai, a melyében megszorult tüzerők maradványai pedig a vulkánok tevékenységében nyilatkoznak; fölülete nagyrészt ma vizfolyadékok borítja, mint borithatta hajdan magasabb hőfok uralma alatt egyelő foyadéok. A hold ellenben elérte már a fejlődési folyam-atok utolsóját is; merev, kemény és száraz, s oly kevésbé látszik már szerves élet fönntartására alkalmasnak, hogy még egy Proktor Richard szem batorokodik ott annak lehetőségét vitatni, ki különben azon elvből indulva ki, hogy a természet minden arra való helyet élő lényekkel ügyezszik betölteni, a legvisszább éghajlati viszonyokat, ekliptikai hajlásokat szem tekinteli élet mosto-háknak arra, hogy a természetnek életosz-tásban való bőkezűsége kétsége tudná vonni.

De halljuk a költőt, mikép panasolja el bolygók helyett annak fájalmát a fölött, hogy vénuil, mint vénuil, minden, a ki megszületett:

Járszalagon körül szaladni,
Félig sírni, félig megfagyani,
Forogni balról jobbra, órszáttara,
Bolond mulatság, rabsorsomnak szánva.

Hajdanta nagyobb s szabadabb valék,
Tüzemmel kivilágított az ég
Nem kellett a napfénynek melege,
Szikrázó sugárul valék tele...

De hogy az átok börtönre vetett,
Tenger vízzel kioltá tüzetem,
Lángomból kéreg lön, lég lett a fényből,
Dörgő moraj a szferai zenéből:

Szótá tengnek rajtam állatok,
A én gyermekim tulajdona vagyok!
Az ember vassal szántja börtömet,
Kínesez eremből szívja véretem.

Az erdőszipuszitással be nem éri,
Fűtése sziros követem metélli.
Türtem soká, de nem türök tovább:
Mégindítom a titánok harazát.

Kiket én szültem s én emeltem trónra,
A föld istenét fölköltöm újra.
Az elfojtott erő szabadságért hevül,
Érez idegrendszerem a delezjől feszül.

Budapesti Hirlap, 1883. decz. 25.

Mikor már a pedász tudományok köréből valamelyik elmélet a költő lantján is kifejezést keresve megcsendül, bele éte már az magát az értelmiség azon rétegebe is, mely magát szaktudósoknak nem tekintí bár, de érdeklődik nemesen minden ismereti iránt, fontoskodás vádjá nélkül is meg lehet tehát ilyesmit szállítatni egy nagy és válogatott közönség társadalmi heilapjában.

Színház.

Szerelmes pap. — Két drótos tő. — A falu rossza. — A város sapka.

Szombat on január 5-én Szerelmes pap című francia vígjáték került színpadra, a vígjáték maga azon francia munkák közé tartozik, melyekben a mese sorsányásgát és drámai értékelenségeért élénken változatos szerkezet és igazi francia szellemesség kár-

pótol bennünket. Örömmel constatáljuk, hogy az előadás semmi kívánni valót sem hagyott hátra, sőt határozottan elmondhatjuk, hogy Völgyi társulata — akár az egyes szereplők játéka, akár az ensemblet tekintjük — ily kitűnően sikerült előadást még nem produkált. Különösen figyelemreméltó alakítást mutatott be Komáromy (Claude), ki ma fényesen bebizonyította, hogy nem épen képtelenség tehetségű színész, s hogy helyét kitűnően megállja, csak néki való szerepesszon. A szenteskedő pap jellemét az első és második felvonásban, a dícsőségtől lassanként elimárorított költőt a harmadik felvonásban oly talló élethűséggel és sikerült jellem-kidomborítással alkotta meg, melylyel valóban hivatott jelmezszerűnek mutatta be magát. A sikerben mellette orozslánrészes volt Bodroginének (Scolastica), ki a mindig hazudozó, de hazudozását mindig tagadó zártkészenyitőnt oly talpraesett alakítással és komikummal mutatta be, mely föltétlen dícséretet érdemel. Meltő páriuk volt Tóvölgyiné (Baumonard) izlése és elegans játékaival, s Bodroginé Lina (Florine) a kis apród kedvesen megalakított szerepével. Ma Tóvölgyi (Albert) sem rontotta az őszhangot; ismert hibáit ma csekély mérvben tüntette föl, s egészen beleillett a kitűnő előadás keretébe. Emeltesre méltó még Bányoni (Jelotte), kiknek szintén jelentékeny része volt a siker kivívásában.

Vasárnap „A két drótostó” című népszimű adatot. A szereplők közül megleltendő első sorban Bodroginé Lina (Böske) és Csányi Juczka (Zsófi); az előbbi töle megszokott kedves játékaival és tökéletes alakításával, az utóbbi pedig sikerült csintalan parasztlányával, s a közönség által zajosn tapsolt népdalaival tűnővén ki. Melletük kitűntek még Hada y és Völgyi Gyula; az előbbi sikerült szilaj parasztlányával és népdalaival, az utóbbi pedig sikerült kacagató tőjával. Bodroginé (Böske) és Arady (Zalai) is megérdemli a dícséretet. Tóvölgyi is (Florek) leszámítva a szerepben nem illő s általa sokszor használt állapothoz, megállta helyét.

Keddén Arady Sándor jutalmát, és Egy Kálmán a szegedi színház jeles tagjának vendégfelleltéval. „A falu rossza” került színpadra kitűnően sikerült előadásban. Ennek közép- és fénypontját Egri Kálmán, Bodroginé Lina és Arady Sándor alakításai képeztek, kik hármón oly sikerült ensemblet alkottak, mely az abszolút művészet szempontjából is megállja a bírálatot, s a népszínházi e nembeli alkotásokkal is bírtan párhuzamba tehető. Egy Kálmán művészi sikerrel alkotta meg Gündör Sándort. Akár az érzést, akár a szenvedélyt, örömet vagy fájalmat kellett kifejeznie, mindig megtalálta a kellő hangot, melylyel a beszédben rendkívül kellemes organuma is nagy segítségére volt. Alakítás tekintetében is föltétlen elismerést érdemel, különösen pedig a Borissal való folyóparti remek jelenettel vívta ki a közönség viharos tetszését. Énekeiről is csak dícsérettel szólhatunk. Hangja ugyan kissé gyöngye, s különösen a felső régiókban kissé fátályozott, e fogyatkozásokat azonban tökéletesen elfeledtetni a terjedelmes tenorának kelme, és a művészesnek alapos és képzett technikája. Föltétlen elismeréssel kell Bodroginé Lina alakítását iránt is adóznunk. Boriska szerepében már látuk őt, s akkor elmondott véleményünket. Most is ismételtük azt — a mit már egyszer mondtunk — hogy Bodroginé Lina Boriskájával a népszínház deszkáin is ép oly tökéletes sikert aratna, mint nálunk, a mely sikert a közönség viharos és lelkesült tapsokkal, éljenzéssel és négyzeri kihívással — Egryvel együtt — ismert el és jutalmazott meg. — Arady Gonosz méltó párja volt a fönt említett két alakításnak. Különben Aradynak ez force-szerepe, melyben még a régi jó időkben többször láttuk őt, s a melyben kevés párja van, a mit ma is határozottan művészenk nevezhető alakításával fényesen bebizonyított. Színtüköböl örülünk jutalomjátékának megérdemelt szép sikerén. Csányi Juczka (Finum Rózi) nem tudta saját egyéniségét levetkőztetni, és annak bélyegét Finum Rózi szerepére is — mely pedig az ő egyéniségével egyáltalában nem hozható összhangba — reányonta. Nem egy özvegy menyecskét, nem Finum Rózi, hanem ismét csak a régi töle megszokott fiatal lényt láttuk alakításában. Ismételtük — a mire már egyszer figyelmeztettük, hogy ne nyomja minden szerepe a saját egyéniségét, mert így nem mindig fog babérokat aratni. — Megemlítjük még Bodroginé (Feledi), Tóvölgyinét (Teres) és Hada y t (Lajos), kik mindannyian derekasan igyekeztek, hogy a valóban művészi ensembel keretében illő alakítást produkáljanak, a mi sikerült is nekik. A színház egészen megtelt.

Szerdán Egy Kálmán második vendégfelleltéval „A város sapka” ismert népszimű adatot. Egy Kálmán (János), különben helyes alakításra nem sok alkalmat nyújtó szerepében ismét kitűnő tehetségű színésznek mutatta be magát; érdeműl rájuk fel különösen ama útdutatos mérekelettel, melylyel szerepe vadásztát enyhítette. Kitű-

nően sikerült dalaival ismét nagy tetszést aratott, s különösen a „Sűrű setét rengetegben jártálak” kezdetű gyönyörű dalával — melyet ismételnie kellett — ragadta a közönség viharos tapsokra. A többi szereplők a régiok voltak, kiknek játékaikról e darab első előadása alkalmával már elmondtuk véleményünket. Nem tehetjük azonban, hogy Bodroginé és Bodroginét, valamint Csányi Juczát és Hada y t ismételve kifejezett dícsérettel újra föl ne említsük. Kritikus.

UJDONSÁGOK.

— **Örvendtes hír.** A lovas kaszárnya építésére kért engedélyt, a miniszterium tegnap napon érkezett rendelkezéssel megadta, s ezzel a város lakosságának egy régi óhaja a megvalósulás felé közelebb lépett.

— **A négyélet 26-án** tartandó báljára nagyban folynak az előkészületek, itéve ez eddigi mozgalmakból, nagy látogatottságnak fog örvendeni; de a rendezőség is elkövet mindent, hogy a négyéleti bálók vigász s fesztelenségben mindig jó hire — fokoztassék s mindenki kellemes életket vigyen magával a mulatság színhelyéről.

— **Ritkaság.** A helybeli színtársulat egyik kiváló tagja Arady Sándor jutalomjátéka alkalmából, — a midőn Tóth Ede 3. felv. népsziműve a „Falu rossza” került Egy Kálmán úrral a szegedi színház első népszimű énekes közreműködésével színpadra — részint Arady Sándor, de különösen a közönség egykori kedvese Egy Kálmán iránti tekintetből szafóltság megett közönséggel.

— **Tanfolyelőli látogatás.** A mult hét folyamán Solt. Tóth József kir. tanácsos, Pest-Pilis-Solt-Kiskunmegye s Kecskemét sz. kir. város tanfolyelője szerencsésülte városunk látogatásával, mely alkalommal többszörös látogatást tett a polgári leányiskola, gazd. felső népiskola s több elemi osztályban.

— **Casínó statisztika.** Az újonnan s most már új alapszabályai szerint végleg alakult Casínó tankönyvébe 224 rendes tag iratkozott be. Az új tagkönyvnek egy rovata az aláíró születés idejének bejegyzésére szolgál s ebből az összes tagok életkora összeállítható; a következő adatok azonban csak 222 tagra vonatkoznak, miután 2 távollevő egyén megbízott által iratta be nevét s ezek életkorai rovata kitöltetlen, ezen 222 tag összes életéve decz. 31-ig 9445 estendő, a tagok átlaga életkora tehát 42 és fél év. Legidősebb tagjai a Casínónak Fischer Jakab 83, Sárói Szabó János, 79, Schweiger József 77 évű, ezenkívül 70-en felül van 5 tag, a 60-as években 24, az 50-esekben 30, a negyvenesekben 43 stb. Egyes évek közül legtöbb a 31 éves, kik 14-en vannak. A legfiatalabb tag 20 éves. S mintán az alapszabályok szerint csak önálló egyén lehet egyleti tag, ide jegyvezhetjük azt is, hogy a Casínóban az özevgyek nem számítva 58 nőtelen ember keresi szórakozását.

— **Az izr. négyélet** rendes évi közgyűlése f. hó 20-án lesz az izr. hitközség tanács-teremben, melyre a tagok ezúton is meghivatnak.

— **A kereskedői casínó** f. hó 6-án tartott közgyűlésén elnököl közfelkeltással Vári Ede választott. Megválasztának továbbá: alelnökké: Mád János, titkárrá: Hoskó József, pénztárnokká: Bleyer Adolf, háznagygyá: Spisler László. Választmányi tagokká pedig: Behr Már, Bleyer László, Dobosi Dévid, Fehr Jakab; ifj. Kohn Sándor, Kővári Fülöp, Lichtner Ferenc, Pollák Lipót, Spitzer József, Spitzer László, Váci Jakab, Virányi Ignác.

— **Sport.** Zombory László városi főügyész úr ágasegyházi birtokán f. hó 10-én kedélyes társaság gyűlt egybe, mindannyian Nimród unokáiból, s felzavarta a vadnak békes nyugodt menhelyét, ez időn is kivették azokból az elmaradhatatlan osztályrészt. Az eredmény negyven darab nyúl volt. Mondani is fölsőleges, hogy a farszót munka után a társaság, farszadalmait kipihenendő, együttesen a szives házi gazda anyai lakására vonult, hol a jóízű estebéd elköltése után ezimbalom és hedegűds mellett egész reggelig folyt a pihenés, mikor az egész társaság egy kedélyesen eltöltött mulatság emlékével haza köszözt.

— **Mint halljuk,** még a folyó farsangi évadban az agglegények egyesülete a hatál özvegy emberekkel fényes bálal rendeznek. Kíváncsiak vagyunk az eredményre.

— **A kereskedői casínó** f. hó 19-én tartandó táncmulatságára a meghívók székfildettek. Sziveskedjenek mindazok, kik meghívott nem kaptak és erre igényt tartanak, alólirt egyesületi elnökhez fordulni. Kelt Kecskeméten, 1884. január 10-én. Vári Ede.

— **Lapirdalom.** A „Hazánk” című közlő első füzetét, s vele az előzetési felhívást megkaptuk. Magyarország újjabkori történelmének kedvelői rég érik egy szakközlő hiányát, s a „Hazánk” ezen hiányon kíván segíteni, midőn vállalkozik, hogy a „Magyar Történelmi Társulat” programját, mely 1711-ig terjed, a legújabb időig nyújtja ki. Öt éves füzetekben jelenik meg, melyek

60 krét külön is kaphatók. Előfizetési ára 6 fnt egy évre, 3 fnt félévre. Szerkeszti Abafi Lajos, kiadja Aigner L. Szivesen ajánljuk e díszesen kiállított közlönyt olvasóink szives figyelmébe. — A „Közégségi Közlöny” mint a magyarországi községi és közigazgatás központi egységének hivatalos lapja, hatodik évfolyamába lép. E közigazgatási és rendészeti szaklap célja, a községi közigazgatás javítása és a községi jegyzők anyagi és szellemi érdekeinek előmozdítása és megvédése. Ajánljuk az érdekeltek körök figyelmébe. Ára: egész évre 6 fnt, félévre 3 fnt, negyedévre 1 fnt 50 kr. Az előfizetési pénz Hornyánszky Viktor könyvnyomdája Budapesten V. kerület, Magyar Tudományos Akadémia épülete, küldendő.

— A közmunka- és közlekedésügyi miniszter úr az itteni közigazgatási bizottságnak is megküldött a magyar kir. postának az 1868-tól 1882-ig terjedő időre összeállított statisztikáját, mely közigazgatási és kereskedelmi forgalmunk orrasi fejlődésére tanulságos világot vet. Működőit: ugyanis postahivatal: 1867-ben: 941. 1882-ben: 2645. — Ezek pénzügyi eredménye volt: 1868-ban: bevétel: 3.360,457 fnt, kiadás: 3.548,744 fnt, hiánya: 188.287 fnt. 1882-ben: bevétel: 7.360,081 fnt, kiadás: 5.744,133 fnt, jövedelem: 1.615,938 fnt. — Levél- és kocsiposta forgalom: levél, levelezőlap stb. 1868-ban: 32 millió 200 ezer. 1882-ben: 135 millió 447 ezer, hirlap 1868-ban: 13 millió 200 ezer. 1882-ben: 41 millió 310 ezer, pénzlevél 1868-ban: 4 millió 658 ezer. 1882-ben: 11 millió 690 ezer, ezek értéke 1868-ban: 705 millió fnt. 1882-ben: 1663 millió 568 ezer fnt. — Portómentesen szállított: levelezés 1868-ban: 5 millió 798 ezer. 1882-ben: 17 millió 752 ezer, kocsiposta küldemény 1868-ban: 723 ezer. 1882-ben: 667 ezer. — Postaútalványi forgalom: belföldön 1868-ban: 1 millió 23 ezer. 1882-ben: 76 millió 625 ezer, Ausztriával 1868-ban: 1 millió 940 ezer. 1882-ben: 70 millió 409 ezer, külfölddel 1868-ban: 0. 1882-ben: 5 millió 172 ezer. Összesen: 1868-ban: 2 millió 963 ezer fnt. 1882-ben: 152 millió 226 ezer fnt. — Posta-utánvételi forgalom: belföldön 1868-ban: 2 millió 524 ezer. 1882-ben: 8 millió 84 ezer, Ausztriával 1868-ban: 2 millió 506 ezer. 1882-ben: 7 millió 206 ezer, külfölddel 1868-ban: 0. 1882-ben: 551 ezer fnt. Összesen: 1868-ban: 5 millió 30 ezer fnt. 1882-ben: 15 millió 841 ezer fnt.

— Ailesburti és Pekkingi kacsák. Nem hirlapi kacsák, hanem valódi szép nagy fehér kacsákról van szó, melyek nagyságra a közönséges lúdhöz hasonlítanak, és jól tömve, darabonként átlag két liter zsir adnak, nem kényes, de szivós természetűek, minifogva könnyen tenyészthetők, sokat tojnak, szép nagy zöldszínű tojásaikra tekintettel, még tojástermelés miatt is érdemesek a tenyésztésre. Ezen több rendbeli jó tulajdonságai mellett, figyelembe véve még azon körülményt is, hogy nem kárteknők, hivatottak a kárteknőy lúdának a gazdaságból leendő kiszorítására. Ezen jeles kacsák tenyészképes példányai még drágák, mert kevés helyen található, s azok minél szélesebb körben lehető rövid idő alatt leendő elterjesztése tekintetéből, a „Kecskeméti-vidéki gazd. Egyesület” lépéseket tett tiszta telvér fajuk nagyobb számú tojásainak beszerzésére, melyek az e nemű apró jószágok kedvelő egyleti tagok s általában a lakosság közt lesznek beszerzési áron kiosztandók; az ailesburti tojás darabjának ára 20 kr., a pekkingi tojás ára 30 kr., a faj tisztaságáért jóállás vállaltatik. Ezen tojásokra f. évi január hó 25-éig előjegyzést elfogad Cserekyei Károly, gazd. egyleti jegyző.

— Rendőri hírek. Lapeta István csavargó a zavarosan szerette halászni, igaztalan úton szerzett tárgyak eladásából tengette életét. A hol megfordult egyet-más mindig eltelve. Így a napokban is Reich Gyula sütésgédőtől egy tajtpipát, Baksa József 10-ik tizedbeli lakostól pedig egy baltát tolvajolt, melyekre mindig kerített bevét. De végre rajta vezett se most a járásbírósgá bírtében várja megérdemelt büntetését. — Mig Csurik József vasiközi lakos a budai kapuba levő koresmába szomját oltani betétt, kint hagyott kocsijáról 50 fnt értékű subáját és több ingóságot tolvajolt el valaki, a rendőrség azonban a tettest Molnár Katalin kertésznében megtalálta s a járásbírósgához kisértte be.

— Meghaltak f. hó 5-től 10-ig bezárólag: 5-én: Iván János fia Gábor 15 hónapos, bélhurát; Lédécs László fia István 2 hetes, görcs; Fekete László leánya Erzsébet 2 1/2 éves, torokgyík; Fekete Sándor öz. gazdálkodó 76 éves, végelgyengülés; Fazekas Sára öz. Salamon Istváné 36 éves, májgád; Halasi Judit öz. Kovács Mihályé 64 éves, végelgyengülés; Kovács Magdolna törvénytelen fia János 9 hónapos, görcs; Ötvös József 60 éves, tüdőgég. Szabadkészlési Péter fia János 3

hetes; sorvadás. 6-án: Bócsa Mihály halvaszületett leánya; Szabó Julianna törvénytelen halvaszületett fia; Fazekas Imre leánya Lidia 1 1/2 éves, fogzási görcs; Schwarcz Sándor fia Dávid 13 napos, hasbártyalok; Farkas József fia József 2 1/2 éves, torokgyík. 7-én: ifj. Szabó János fia Sándor 8 napos, időtlenség; Bajári László leánya Mária 2 3/4 éves, vizkór; Pásztor Mihály leánya Mária 6 hetes, sorvadás; Györfi Ferenc fia Ferenc 18 éves, gümőkór. 8-án: Sáfár György leánya Klára 1 1/2 éves, torokgyík; Beregszászi Julianna Karsai Józsefné 26 éves, gümőkór; Fekete Ilona öz. Bubán Józsefné 80 éves, végelgyengülés. 9-én: Vineze M. fia Sándor 5 1/2 é., torokgyík; Molnár Julianna törvénytelen leánya Julianna 1 hónapos, időtlenség; Kincses Sándor fia György 5 1/2 éves, torokgyík; Péntek László fia László 2 hetes, időtlenség; Szabó Teréz öz. Kópiás Istvánné 40 éves. 10-én: Balogh Mihály fia János 2 hetes, sorvadás; Dunai Mihály öz. napzámos 70 éves, végelgyengülés; Gyurocs Katalin öz. Csemaz Mátýásné 52 éves; Király Ferenc fia Ferenc 1 1/4 éves.

Szerkesztői üzenetek.
Ca. S. Bánóc. Szivesen látjuk. Zs. M. J. úrnak. Helyben. Köszönetet fogadtuk, s kérjük jövőre is. K. A. Helyben. Sorát keritjük.

ÜZLET.

Kimutatás a kecskeméti takarékpénztár 1883. évi december havi forgalmáról.

Bevétel: Pénztárállás nov. 30-án... 41,151 fnt. 32 kr. Betételek után... 79,893 „ 46 „ Kalkuláció díjak után... 874 „ 80 „ Üllő kamatok után... 13,411 „ 65 „ Váltak után... 233,513 „ 47 „ Ingatlan jelzálog... 8,570 „ — „ Magánváltó után... 2,556 „ — „ Előleg után... 101 „ — „ Egyelűtház bolt- és lakbér után... 263 „ 90 „ Kohn-féle ház... 267 „ 79 „ Kisbírókosok osztaléka... — „ — „ 380,903 fnt. 39 kr.

Kiadás: Visszafejtett betét és tők. kamat... 87,743 fnt. 41 kr. Kifizetett folyó kamat... 588 „ 18 „ Kifiz. viszályszám. és terített kamat... — „ — „ Váltókra... 251,322 „ — „ Ingatlan jelzálog... 19,660 „ — „ Magánváltó... 3,050 „ — „ Viszályszámitott váltó... — „ — „ Tőke elhelyezés... 10,000 „ — „ Igazt. t. díj, tisztv. és szolga fizetése... 663 „ — „ Üzleti költség... 258 „ 56 „ Jövedelmi adó... — „ — „ 10% államilleték betét folyókamat után IV. negyed... 199 „ — „ Pénztárállás december 31-én... 7,418 „ 91 „ Markovics, könyvelő... 380,903 fnt. 39 kr.

Sertésvásári jelentése

az első magyar sertésbirtokos és kölcsönelő részvénytársulatnak. Budapest-Köbönya, január 11.

Heti átlagárak: magyar vál. áru 290—320 kg. nehéz 48—49 kr., 180—260 kg. nehéz —47—48 kr.; óreg 300 kg. túli 46—47 kr.; vidéki sertés 44—46 kr. Transzítbón: szerbiai —45—49 kr., romániai 45—49 kr. tiszta kigrammonként.

Helyi átlagárak: decz. 25. maradt 96,185 db. Felhajtás: alvidekről kövér... 3164 db. „ sovány... — „ Szerbiából... 959 „ Romániából... — „ m. államváltóval kövér 4632 „ „ sovány... — „ vevéki... 106 „ 8,861 „ 105,046 db.

Elhajtás: Felvidékre... 182 db. Bácsba (m. h. 418 db.) 3058 „ Csehországba... 364 „ Bodenbachon át... 1532 „ Rutkán át... 1801 „ Délnémetországba... — „ Budapesti fogyasztás... 2905 „ Kültelki... 150 „ Köbönyai szalonlások... 300 „ Magyarállam vaspályán... 10,292 „ Marad állomány: 94,754 db.

Piaci árjegyzék. Tiszta búza métermaszánként... 9.— krtól 9.20 krig. Készter... 7.40 „ 7.60 „ Rozs... 6.60 „ 6.80 „ Arpa... 7.30 „ 7.45 „ Zab... 6.80 „ 7.— „ Tengeri... 5.80 „ 6.— „ Köles... 6.60 „ 6.80 „ Széna... 2.— „ 2.20 „ Szalma... 1.10 „ 1.20 „

Felelős szerkesztő: BOODOR SÁNDOR.

Arverési hirdetemny.

1883. A kecskeméti kir. törvényszék mint teleshírvényi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Brachold József a az elrendelt csatlakozás folytán ugyancsak Brachold József végrehajtatának Bódogh Kálmán és érdektelenül végrehajtatás szennedők ellen 660 fnt. illetéggel 288 fnt 85 kr. és 400 fnt tőke s járuléki iránt folyamatban levő végrehajtatási ügyében a kecskeméti 2118. sz. tjbéken 2418. r. sz. a. foglalt házirtokból Bódogh Kálmán, Bódogh Lajos és Bódogh Róza Pataki Bertalanának néhai Koppauer Anna öz. Bódogh Károlyné után örökölt, s adó alapján 900 frtra becsült B/9. B/10. B/11. sz. alatti 1/2-ed rész jutaléka tartozékaival együtt az 1884. évi márczius hó 20-ik napján d. e. 9 órakor mint egyetlen határidőben e kir. törvénzék tkvi helyiségében megtartandó nyilvános árverésen az egyidejűleg megállapított s a hivatalos árak alatt a tkvi hatóságú, valamint Kecskeméti város polgármesteri hivatalában megtekinthető feltételek mellett a kiküldött árul is eladattai fog.

A venni szándékozók tartoznak a kiküldött árul szolgáló becsár 10%-át készpénzben, vagy ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez bantpénzül előre letenni.

Kelt a kecskeméti kir. törvénzék 1883. deczemb. 31-én tartott tkvi üléséből.

Szappanos Sándor, Gáll Ferenc, tanácsjegyző. 6 (1—1) k. törvénzszéki elnök.

HIRDETÉSEK.

Hirdetemny.

10,000 pár finom és elegáns olajnyomatú képnek, alkalmas minden szalonba.

Finom, szép és elegánsan elkészített valódi mosható aranyrámkával együtt. Minden fajtájú szent-, táj-, genre és vadászképek.

Szent képek nagysága 57 cm. 67 cm. Szent képek nagysága 72 cm. 86 cm. Azekek nagysága 72 cm. 86 cm. Táj képek nagysága 65 cm. 85 cm. Szent képek nagysága 57 cm. 67 cm. Szent képek nagysága 72 cm. 86 cm. Azekek nagysága 72 cm. 86 cm. Táj képek nagysága 65 cm. 85 cm.

„Házboldogság” finoman üvegre festve igazi mosható aranyrámba, németül vagy magyarul darabja 2.30.

Ablak-Carnissok tetszőszerinti hosszúságban finoman és elegánsan kiállítva még pedig (1. sz. párja 2 fnt 50 kr.) — (2. sz. párja, 3 fnt 50 kr.) — (4. sz. párja 4 fnt 50 kr.)

PFÁHN KÁROLY és FIA tükör, kép, aranyozó árúk és aranyléc gyára VÁCZON, (Budapest mellett.)

U. i. az árak beküldése illetve utalványozása után, a képek azonnal francó, pakolva postán elküldetnek. — A netaláni félreértések meggátálása tekintetéből felkéretnek a t. megrendelők ezimeiket, a megvett pontosan megjelölni, nemkülömben a megrendelt képek megnevezéseit is pontosak legyenek. — A csomagolás és elküldés könnyebbége végett kéretnek a képeket mindenker páronként. azaz kétdarabonként megrendelni. 4 (6—1)

Arverési hirdetemny.

483. Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közlése teszi, hogy a kecskeméti kir. tészek mint vti bíróság 1883. évi 8515. számú végzésével Klein Gyula ügyvéd felépere részére. Pirokna József alpeles ellen, 200 fnt követelés és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperesétől lefoglalt és 358 frtra becsült ingóságokra, az árverés elrendelést véni, annak az alperes teiglateljesítési lakásán leendő megterítésára. határidővel 1884. évi Január hó 10-ik napján d. e. 9. óraja tészetik, a mikor a bíróság lefoglalt 11700 tégla, 11600 cserép, égető kemence, cserépszín a cserépkészítés és szárításhoz szükséges eszközökkel, és egy cserépes fedeli ház, a legtöbb érgörnek közfűtőrendszer mellett, szükség esetében becsárón alul is a kópénz adattai. Felhívattam mindazok, kik az elővezendő ingóságok vételárából a végrehajtott követelést megelőző kielégítéshez tartanak jogot, a menyiben részükre foglalás korábban esaközöltetett volna, és ez a végrehajttai jegyzőkönyvből ki nem tünik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulír kiküldöttnek vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak. A törvényes határidő a hirdetemnyek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítattik. Kelt Kecskeméten, 1884. évi január hó 5. napján.

Lukács László, kir. bír. végrehajtó.

Arverési hirdetemny.

4086. 1883. A kecskeméti kir. törvénzszék mint teleshírvényi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy ifj. Jenei Sándor s neje Török Juditnak végrehajtatási árverés joghatályával bír önkéntes árverési ügyében a kecskeméti pusztaszentkirályi 633. sz. tjbéken 376. r. sz. a. foglalt s adó alapján 1597 frtra becsült szent-, rért- és tanbáirtokba tartozékaival együtt, az 1881. évi 60. t. czikk 94. §-ához képest az 1884. évi márczius hó 19-ik napján délelőtti 9 órakor mint egyetlen határidőben e kir. törvénzék teleshírvényi helyiségében megtartandó nyilvános árverésen az egyidejűleg megállapított, s hivatalos árak alatt e teleshírvényi hatóságú, valamint Kecskeméti város polgármesteri hivatalában megtekinthető feltételek mellett a kiküldött árul is eladattai fog. Venni szándékozók tartoznak a kiküldött árul szolgáló becsár 10%-át készpénzben, vagy ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez bantpénzül előre letenni. Kelt a kecskeméti kir. törvénzék teleshírvényi osztályának 1883. évi deczember 27-én tartott tkvi üléséből.

Szappanos Sándor, Gáll Ferenc, tanácsjegyző. 3 (1—1) kir. törvénzszéki elnök.

Ház-berbeadás.

A Kecskeméti „József gözmalom” részvénytársulat tulajdonát képező, Helyi-nagy-útca 19-ik számú emlekes házban két rendbeli lakás, egy vagy több évekre használatba kiadó, és pedig: — Az emleki, (mely azonnal átvethető 6 szoba (egy erkélyvel), konyha, élekkamra, padlás, pincesz és fűsakmárkából; — a földszinti lakás, (mely ápríl 24-én vehető át) 3 nagy-, 1 hálószoba (alkov), konyha, élekkamra, padlás, pincesz és fakamrából áll. Bővebb felvilágosítást a „József gözmalom” irodájában szerezhetik.

Kecskemét, 1884. Január 11-én.

Az igazgatóság.

5 (1—1) Az úri-hegyben 325 út jökarban levő szülő

veteményfűddel, szükséges épületekkel és kúttal ellátva; — valamint az izsáki-útra álló téglaház kellemes felszerelése és patrikál elátva szabadkézből eladandók. — Venni szándékozók a feltételekről értekezhetnek nagy-vásári-útcán

Weisz Henrikkel.

6 (0—1) Tűzifa.

A legkülönbö minőségű száraz kemény- és puha (fekete nyárfa) a lehető legintinosabb árban — nagyobb mennyiségben is — van eladó. Deákny Mihály házánál a belső-sétány mellett 168. sz. a. 178 (3—3)

Lakás-kiadás.

Csongrádi-nagy-útcában, 117. szám alatti házban egy lakás, mely áll 2 szoba-, 1 konyha-, 1 kamra és egy élekkamrából azonnal kiadandó. Értékben lehet ifj. Bódós Istvámmal. (Lakik: Csongrádi-nagy-útcában.) 1 (3—2)

Dékány Györgynek

a 8. tizedben, 7. sz. a. fekvő, a Trombita- és Mezei-útcákra szolgáló háza szabadkézből eladó. 181 (3—3)